

Mikael Passare 1959-2011

Ulf Persson

Matematiska Institutionen
Chalmers Tekniska Högskola och
Göteborgs Universitet
ulfp@chalmers.se

Mikael Passare, professor i matematik vid Stockholms Universitet sedan 1994, är död. Han förolyckades tragiskt under ett besök i Oman på väg till Iran den 15 september. Han blev 52 år gammal.

Passare kom till Uppsala redan som 17-åring och visade sig tidigt vara en matematisk begåvning av rang. Han studerade under Christer Kiselman och hans första banbrytande insatser gällde residyteori i flera komplexa variabler. Den 1-dimensionella residyteorin tillhör varje matematikers allmänbildning, men i flera variabler blir den mycket intrikat och involverar inte bara klassisk analys utan även algebraisk geometri, speciellt uppblåsningar. Sedan utvecklade han ett intresse för amöbor och tropisk geometri. Publiceringen av den översatta artikeln om tropisk geometri i förra numret av Normat tillkom på Passares initiativ, och jag är övertygad om att han skulle ha regelbundet bidragit med egna populära artiklar i framtiden, hade han förunnats en sådan. Hans matematiska bedrifter resulterade i ett antal priser och utmärkelser, av vilka jag vill framhålla Svenska matematikersamfundets Wallenbergspris samt Göran Gustafsson stipendiet. Dessa bedrifter ledde även till ett antal längre utlandsvistelser redan under ungdomstiden, som ett år i Stanford och ett efterföljande år i Moskva, då han träffade sin blivande fru Galina. Senare i livet verkade han regelbundet som gästprofessor vid olika institutioner i Frankrike.

Mikael Passare var inte bara matematiker utan hade ett otal andra intressen utöver sitt matematiska kall. Han tyckte om att testa sina fysiska gränser och deltog såväl i klassiska cykel och terränglopp som skid- och simturer. Han behärskade ett flertal olika språk, förutom de uppenbara även tyska, franska och ryska samt dessutom finska. Ryskan hade en naturlig förankring i familjelivet, men även tyskan visade sig så småningom komma väl till pass när han sent i livet uppdagade att hans biologiska far var en i Berlin bosatt advokat. Och framför allt tyckte han om att resa. Av världens knappt 200 länder hade han hunnit besöka drygt tre fjärdedelar. Oman blev hans 152:a, Iran skulle ha blivit hans 153:e. Speciellt företog han strapatsrika färder på den afrikanska kontinenten. Varje landsbesök dokumenterades med ett avsänt vykort till honom själv och som skulle uppfylla vissa specifika kriterier.

En viktig del av hans matematiska verksamhet var den sociala. Han var inte den som drog sig undan till sin kammare. Utöver att ha handlett nio doktorander, tjänade han som prefekt vid Matematiska Institutionen i Stockholm under flera

år. Han var verksam inom Svenska Kommittén för Matematikutbildning (SKM), i samband med vilken han var mycket aktiv i att introducera Kängurutävlingen i Sverige. I sin egenskap av ordförande i denna kommitté representerade han Sverige under General Assembly i Bangalore 2010. Han var vidare en av initiativtagarna till Nordan - nordiska kongresser om flera komplexa variabler. Och i samband med 150-års minnet av Sonja Kovalevskajas födelse strax efter millenniumskiftet anordnade han ett speciellt symposium med start i Aula Magna i Stockholm. Han var under senare år även föreståndare för Matematiskt centrum i Stockholm och biträdande föreståndare för Institut Mittag-Leffler och var dessutom vid sitt fränfalle nyvald ordförande för Svenska Matematikersamfundet, vars senaste nyhetsutskick är som sig bör ägnat sin ordförande. Således kunde knappast någon matematiker verksam i Sverige undgå att komma i kontakt med honom. Hans framtoning var alltid mjuk och vänlig, han gjorde inga större åthävor, istället intog han en avväpnande attityd som fick alla som hade med honom att göra att känna sig trygga och uppskattade. Till synes försynt fick han alltid saker gjorda effektivt i det tysta. Inte undra på att han gjorde sig mer och mer outhärlig i den svenska matematikervärlden. Men inte bara i den svenska. Bland hans mera ambitiösa projekt återfinnes hans strävan att bilda ett Pan-afrikanskt centrum (PACM) i Dar es-Salaam i Tanzania via International Science Programme i Uppsala och Stockholms Universitet samt lokala institutioner. När jag träffade honom vid ICM i Hyderabad förra sommaren var han redan engagerad i att försöka finna en föreståndare för detta framtida institut.

Mitt första minne av Mikael var när jag hösten 1983 tenterade honom på algebraisk geometri på pendeltåget mellan Stockholm och Uppsala. Han var alltid på språng, liksom när jag som hastigast stötte på honom i fikarummet på Chalmers matematiska institution endast några dagar innan den ödesdigra resan. Hans död kom sannerligen mitt i livet och meddelandet om denna slog ner med brutaliteten av en bomb i den svenska matematikervärlden, med känningar långt utöver densamma. Han kommer att djupt saknas av oss alla kolleger, inte bara av dem som stod honom personligen nära. Han efterlämnar sin fru Galina, samt sonen Max och dottern Märta.

Många av fakta-uppgifterna är hämtade ur Christer Kiselmans utförliga runa införd i det senaste nyhetsutskicket av svenska matematikersamfundet. Denna runa innehåller även en ingående beskrivning av Mikael Passares matematiska arbeten. I samma nummer återfinnes bland annat även reseminnen, framför allt just från Afrika, nedtecknade av en kamrat - Anders Wändahl.